Pond ecosystems change constantly. Soil, leaves, and other matter is carried to a pond, slowly filling it. As a pond becomes more shallow, cattails and plants that grow only in shallow water grow closer to the centre of the pond. The plants deposit more biotic material in the water, and making it even more shallow. The environment of the pond is changed by both abiotic (streams and runoff) water and biotic factors (cattails and plants). When the environment is altered, different plants and animals begin to live around where the pond once was. Over a long period of time the pond may fill in completely or may become a marsh that is host to many organisms. A marsh may become dry enough to allow trees to grow. After this process, lasting hundreds or thousands of years, rabbits, shrubs, and trees will be living on the site that once was a home for fish and frogs.

Комунальний заклад «Педагогічний ліцей» Кіровоградської міської ради Кіровоградської області

Особливості оцінювання мовленнєвої діяльності учнів старшої школи з англійської мови як складової компетентнісної освіти

Христова Тетяна Володимирівна, вчитель англійської мови комунального закладу «Педагогічний ліцей Кіровоградської міської ради Кіровоградської області»

Кіровоград 2013

Особливості оцінювання мовленнєвої діяльності учнів старшої школи з англійської мови як складової компетентнісної освіти (методична розробка) / Христова Т.В. – Кіровоград, 2013, - с. 72

У методичній розробці досліджено традиційні та інноваційні технології оцінювання, висвітлено сучасні методи, види, форми контролю успішності учнів з мовленнєвої діяльності у старшій школі загальноосвітніх шкіл та їх застосування на уроках англійської мови. Методичну розробку укладено з урахуванням вимог Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. ІНОЗЕМНІ МОВИ. 10 - 11 класи. Київ, «Навчальна книга», 2011 Методичну розробку адресовано студентам, учителям іноземних мов.

Друкується за рішенням науково-методичної ради комунального закладу «Педагогічний ліцей Кіровоградської міської ради Кіровоградської області» (протокол №6 від 27.08.2013 року)

Упорядник: Христова Т.В., вчитель англійської мови комунального закладу «Педагогічний ліцей Кіровоградської міської ради Кіровоградської області»

Рецензент: Бондаренко С.Ю., методист Центру методичної та соціальнопсихологічної служи управління освіти Кіровоградської міської ради

Відповідальний за випуск: Чередніченко Н.Ю., директор комунального закладу «Педагогічний ліцей Кіровоградської міської ради Кіровоградської області»

Task 4

Track 09

Speaker A

On Earth there are many different environments in which life can exist. The biosphere is Earth's thin shell of life, which extends from the deep ocean to the tops of the highest mountains. In this 12-mile band all life exists. Within the biosphere there are many different kinds of ecosystems. A pine forest is an ecosystem. A desert is an ecosystem. Even a vast freshwater lake is an ecosystem. Within each of these ecosystems there are subsystems which support their own unique populations of living beings.

Speaker B

Surviving on Earth requires a complex set of interactions between an organism and its environment. Every individual organism is a part of that system. Each event that occurs between organisms is an interaction that changes the system. A single tree may not seem important. But a living tree is host to hundreds and perhaps thousands of living beings, from birds that nest in its branches to small plants that grow in its bark. When the tree dies, decomposers such as fungi, termites, and bacteria make homes in the tree. Without that tree each organism would need to find a different home. While a tree is a part of a system, it also shelters a unique system of its own.

Speaker C

The environment is made up of matter and energy with which living organisms inter—act, that is both abiotic factors and biotic factors. Abiotic factors are nonliving factors such as rainfall, oxygen, and other elements necessary for life. Biotic factors include all living organisms in the environment and the organisms' effects on the environment. The environment is an extremely important part of any ecosystem. Any change in the environ—ment also changes the ecosystem.

Speaker D

taking a fish. That's why Manolin's parents sent the boy to another fisherman to learn about fishing.

Now it was September - the month of the great fish. The old man was going out to fish alone. Santiago prayed automatically. All his life had been in a preparation for his battle with the big fish, the marlin. He knew he had been born for this and it was time to prove it. It was noon when Santiago hooked one of the biggest marlins. The strong man had met a strong fish at last. "Fish," he said, "I love you and respect you very much. But I will kill you before this day ends." The fish had his mouth shut tightly on the wire while he moved away slowly. Santiago held the line against his back and watched its slant in the water, the skiff moved steadily to the northwest.

Then he looked behind him and saw that no land was visible. The fish never changed its course and the old man followed it in his skiff all through the night. He began to pity the great fish that he had hooked. "He is wonderful and strange and who knows how old he is," he thought. "I have never had such a strong fish and certainly, not one who acted so strangely."

The fish was two feet longer than the skiff. The battle was a difficult one and full of danger. The old man tried to rest a little but he was given no chance to do so. He was pulled tight to the bow and he could not move. The sun was rising for the third time since he had put to sea. The fish started to circle. The old man was on the safe side of the boat. At last the fish came alive and rose high out of the water showing all his great length, power and beauty. He seemed to hang in the air above the old man in the skiff. When it fell into the water with a crash, it sent spray over the old man and over the entire skiff.

Santiago had conquered the marlin, but the battle with the sea had not been ended. Deep down in the water as a dark cloud of blood settled and dispersed, sharks caught the scent and came up to the surface of the blue water. They were swimming on the course of the skiff and the fish. Santiago killed the first, strongest and fastest shark, but it took his harpoon and rope. Still the old man did not give up the fight. He said to himself, "Man is not made for defeat; man can be destroyed, but not defeated." He fought the sharks to the very end. Though the sharks had eaten the marlin and nothing was left but the back—bone, the old man morally won the battle. He showed what man can do and what man can endure.

After Ernest Hemingway

Зміст

Вступ	4
Компетентнісний підхід до викладання у сучасній освітній системі	6
Оцінювання. Особливості контролю успішності учнів	
у навчально-виховній діяльності школи	9
Вимірювання якості знань усного мовлення в учнів старшої школи	19
Висновки	26
Література	28
Додаток 1	30
Додаток 2	35
Додаток 3	41
Додаток 4	45
Додаток 5	47
Лодаток 6	62

ВСТУП

На початку третього тисячоліття Україна переживає складний період трансформації суспільного розвитку й радикальних перетворень в галузі освіти, намагаючись вийти на рівень європейських та світових стандартів і приєднатись до Болонської конвенції. Тому оволодіння іноземними мовами таке важливе для сучасного громадянина нашої країни. В умовах, що склалися на рівні міжнародних відносин, молоде покоління повинно швидко адаптуватись у мінливих життєвих ситуаціях, критично мислити, застосовувати набуті знання та вміння в соціальному оточенні, бути здатним генерувати нові ідеї, приймати нестандартні рішення. Окрім того велика увага приділяється вмінню користуватись комп'ютером та самостійно вчитися, розв'язувати проблеми професійного та життєвого рівня та вміти самовиражатися у різних видах діяльності, працювати в колективі, команді та навчатися протягом життя.

Проблема

Гострою проблемою сьогодні є визнання національних сертифікатів, які б відповідали світовим стандартам. Однією з причин ускладнень у визначенні аналогів освітніх документів є недосконалість системи контролю та оцінювання в середніх навчальних закладах України. Контроль та оцінювання залишилися суб'єктивними, методи їх реалізації – застарілими. Отже, виникає необхідність впровадження системи контролю максимальної об'єктивності та можливості вимірювання оцінки за допомогою якісних та кількісних показників. Впровадження сучасних та інноваційних методів контролю та оцінки у практику навчання українських школярів, з огляду компетентісного підходу в освіті, забезпечило б дотримання вимог, що висуваються до контролю, об'єктивність, надійність, вимірюваність, цілеспрямованість, систематичність, -і дозволило б зробити навчання ефективним та наблизити його до світових стандартів. Все це зумовило загальну спрямованість нашого дослідження, так як проблема організації контролю в школі й досі залишається актуальною.

Актуальність дослідження: Пошук досконалих методів вимірювання рівня навчальних досягнень учнів на сучасному етапі розвитку процесів

B: I don't mind walking. I'm looking for my new purse. I lost it yesterday in the park.

Dialogue 5.

- A: When the rain falls in the mountains, the river rises.
- B: What happens then? Does everybody stay at home all the time?
- A: Sometimes we do. But we don't stay at home all the time. Sometimes we use our boats to visit our neighbours.

Dialogue 6.

A: It's Thanksgiving time. Our pumpkin pie looks big and tasty! I don't want to take it for myself, but I know a very poor family and I'd like to give it to them.

B: Good! That's the real Thanksgiving spirit!

Tasks 2, 3

Track 08

THE OLD MAN AND THE SEA

Santiago was poor, living in a shack made of tough palm. There was a bed, a table, one chair and a place on the dirty floor for a charcoal cooking fire. Santiago slept on old newspapers that covered the springs of the bed; he rolled up his trousers to make a pillow. Santiago was a widower and had lived all alone for many years. He had a devoted friend -the boy Manolin; at the request of his parents Santiago was to teach the boy the craft of fishing.

The boy loved the old man for his kind heart, his devotion to the sea, and his skills. The old fisherman told him many stories; the boy was sure that Santiago knew everything.

Manolin was like a son to Santiago. He took care of the old man's food and belongings. The old man was glad to pass on his experience to Manolin. He looked forward to going to sea with the boy. They would help each other fish.

Santiago was thin and gaunt with deep wrinkles at the back of his strong neck. Every—thing about him was old except his eyes. They were the same colour as the sea; and were cheerful and undefeated. His shoulders were still powerful.

Santiago told Manolin that he was a strange old man. He knew many tricks of the ocean and its inhabitants. He was firm and patient although he had gone eighty-four days with out

To become effective citizens we have to understand civic values that deal with the goals we expect our government to achieve. They are expressed in the founding documents. Civic principles of government enable the society to achieve its civic values. But to help achieve civic values and make civic principles work, individuals need civic skills or abilities. To be effective citizens, we must have knowledge of governmental history and operations. We also must develop our intellectual abilities, for example, analytical skills for problem-solving and communication skills to express our opinions and understand the opinions of others.

TEST 3

Task 1

Track 07

Dialogue 1.

A: Hi, Olha! You look so tanned! Did you have a good time at the seaside?

B: No, but I've enjoyed a fabulous journey to Egypt!

A: Oh, really? Now I understand! That's why you didn't answer thousands of my phone calls.

Dialogue 2.

A: Oh, dear! Could you turn down the sound on your tape-recorder? You've been listen—ing to the same song all day!

B: Oh, Mum! It's Rybak's "Fairytale". I like listening to it and singing along with the singer.

A: What kind of singer is he?

B: Don't you know, Mum? He was the first prize winner at the Eurovision-2009 competition.

Dialogue 3.

A: Bob, how about a movie this afternoon?

B: Thanks for the invitation, Dan, but I'm afraid I can't. My sister asked me to feed the parrots and clean their cages.

Dialogue 4.

A: Hi! Nice to see you here in the park, Gilda! Where are you going? Do you like walking?

демократизації інформаційних технологій і цілей освіти набуває надзвичайної актуальності, оскільки об'єктивізація процесу вимірювання дає можливість координувати цей розвиток. Отже, об'єктивні та точні методи вимірювання й оцінювання знань стають однією з рушійних сил не тільки наукового процесу, а й забезпечують інтереси держави у формуванні і розвитку підростаючого покоління.. Актуальність дослідження зумовлює потребу в цілісній розробці цієї проблеми і обгрунтування системи контролю та оцінки знань умінь та навичок учнів, яка б відповідала сучасним вимогам щодо організації навчального процесу.

Об'єкт дослідження: Контроль та оцінювання успішності мовленнєвої діяльності учнів старшої школи на уроках англійської мови.

Предмет дослідження: Запровадження інноваційних технологій у вимірюванні мовленнєвих умінь (аудіювання та говоріння).

Теоретичне значення дослідження полягає у виокремленні нестандартних та альтернативних форм та методів сучасного контролю успішності мовленнєвих навичок учнів, згідно яким навчальна діяльність школярів буде більш продуктивною та раціональною.

Практичне значення роботи полягає в поєднанні та впровадженні традиційних та альтернативних форм опитування в навчальний процес для підвищення якості освіти учнів з англійської мови в старшій школі.

Метою нашого дослідження ε висвітлення традиційних та інноваційних технологій оцінювання, сучасних методів, видів, форм контролю успішності учнів з мовленнєвої діяльності у старшій школі загальноосвітніх шкіл та їх застосуванню на уроках англійської мови

КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ У СУЧАСНІЙ ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ

Державний стандарт базової та повної середньої освіти, нова Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (1-11 класи) та «Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання та оцінювання» - базові документи, вимогами та принципами яких слід керуватися у вивченні, викладанні та оцінюванні іноземних мов у загальноосвітніх школах. В них закладено принципи комунікативної спрямованості навчання, особистої орієнтації, автономії учня, взаємопов'язаної з видами мовленнєвої діяльності, що реалізують один із ключових принципів загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти – «Іноземні мови – для життя».

Новий етап у розвитку шкільної освіти пов'язаний із упровадженням компетентісного підходу до формування змісту та організації навчального процесу. Серед численних дефініцій поняття «компетентність» віддамо перевагу офіційним визначенням. У «Критеріях оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти» компетентність визначається «як загальна здатність, яка базується на знаннях, уміннях, цінностях, здібностях, набутих завдяки навчанню». На засадах компетентісного підходу у чинних навчальних програмах переструктуровано зміст предметів, розроблено результативну складову змісту. До кожної теми програми визначено обов'язкові результати навчання: вимоги до знань, умінь учнів, що виражаються у різних видах навчальної діяльності (учень називає, наводить приклади, характеризує, визначає, розпізнає аналізує, порівнює, робить висновки тощо). Питаннями компетентнісно орієнтованого підходу, окресленням шляхів та їх розв'язанням під час вивчення шкільних предметів, займалися такі дослідники як Н.Гриценко, Н.Ігнатенко, О.Павлик.

Компетентнісна освіта зорієнтована на практичні результати, досвід особистої діяльності, вироблення ставлень, що зумовлює принципові зміни в організації навчання, яке стає спрямованим на розвиток конкретних цінностей і життєво необхідних знань і умінь учнів. Упровадження компетентісного підходу

"You don't understand me at all, Harry," said Basil. "I don't mean that I look like Dorian Gray. That is his name. I'm an artist. An artist paints pictures of other people. But I believe that an artist shows his feelings in every picture he paints. Each time I paint a picture, I show feelings that are inside me. I don't want people to look at the picture of Dorian Gray because I don't want them to discover my feelings."

After Oscar Wilde

Task 4

Track 06

Speaker A

Anyone who is born in a definite country or born to citizens of that country is a citizen. Citizenship has meant different things at different times in history and in different places. Totalitarian states and dictatorships also refer to those they govern as citizens although they may lack the rights and responsibilities associated with citizenship.

Speaker B

A citizen of a constitutional democracy's role differs from the role of a citizen living under an unlimited government. While passive obedience is demanded by unlimited re¬gimes, the citizens of a constitutional democracy are expected to be a critical and partici¬pating member of the political community. Criticism of one's government may carry with it the right, and perhaps even the duty, to disobey laws you believe are unjust.

Speaker C

When we talk about the rights of citizenship, it is important to distinguish between civil rights and political rights. Civil rights protect us in our private lives from unfair governmental actions. Political rights that define our status as citizens, allow us to par—ticipate in our own governance. You must be a citizen to exercise the rights to vote or serve in the government. Most of us would agree that we also have certain moral obligations as citizens.

Speaker D

THE PICTURE OF DORIAN GREY

It was very peaceful in the artist's studio. The curtains moved gently in the summer wind and when it stirred the trees of the gardens, the heavy scent of the lilac and other flowers came in through the open window.

Lord Henry Wotton was lying in a large chair, smoking a cigarette. He was watching the blue smoke rise to the ceiling. He was also watching his friend Basil Hallward, the artist.

In the centre of the room, clamped to an upright easel, stood the full-length portrait of a young man of extraordinary personal beauty. Basil was standing in front of it, at a little distance away. The painting was nearly finished. A smile of pleasure passed across his face. Basil and Lord Henry were good friends. They studied at Oxford University together. They were both about thirty years old. Basil worked very hard and was a well-known artist. Lord Henry, who was called Harry by his friends, did not work at all. He was a rich man. He spent his money on expensive food, clothes, and on valuable books and paintings.

Lord Henry pointed towards the painting. "This is your best work, Basil, the best thing you have ever done. You must certainly send it next year to the best gallery in London. Everybody must see it."

"I don't think I shall send it anywhere," Basil answered, tossing his head back in that odd way that used to make his Oxford friends laugh at him. "No, I won't send it anywhere."

Lord Henry elevated his eyebrows and looked at him in amazement through the thin blue wreaths of smoke that curled up in such fanciful whorls from his cigarette.

"Not send it anywhere? My dear fellow, why? Have you got any reasons? What odd chaps you painters are! You'll do anything in the world to gain a reputation. As soon as you have one, you seem to want to throw it away. It is silly of you, for there is only one thing in the world worse than being talked about, and that is not being talked about. A portrait like this would set you far above all the young men in England!"

"I know you will laugh at me, Harry, but I cannot show the picture because it shows too much of me. It is too much like me."

"Nonsense," said Harry. "The picture does not look like you at all. You have black hair and a strong, intelligent face. But you are not beautiful. The young man in the portrait has blond hair and a pale face. And he is beautiful."

передбачає обов'язкове прогнозування результативної складової змісту, що вимагає адекватних змін у системі оцінювання навчальних досягнень. І як наслідок, повинні змінитися підходи до оцінювання результатів навчальних досягнень школярів. Оцінювання має грунтуватися на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень учня, а не ступеня його невдач. Результатом навчальної діяльності учнів мають бути не тільки набуті знання, уміння та навички. Метою навчання мають бути сформовані компетентності, як загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді та цінностях особистості.

Удосконалення освітнього процесу з урахуванням компетентнісного підходу полягає в тому, щоб навчити учнів застосовувати набуті знання й уміння в конкретних навчальних та життєвих ситуаціях.

Проводячи міжнародні дослідження, поглиблюючи та розвиваючи поняття компетентностей, Рада Європи пропонує перелік ключових компетентностей, якими мають володіти молоді європейці: політичні та соціальні компетентності; компетентності, пов'язані з життям у багатокультурному суспільстві; компетентності, що стосуються володінням усним та письмовим спілкуванням, компетентності, пов'язані з соціальною діяльністю особистості, життям суспільства; мотиваційні, пов'язані з інтересами, індивідуальним вибором особистості; функціональні, пов'язані зі сферою знань, умінням оперувати науковими знаннями та фактичним матеріалом.

Загальнопедагогічні проблеми формування компетентностей школярів розглядають Н.Бібік, С.Бондар, М.Гончарова-Горянська, Л.Гузєєв, І.Гушлевська, О.Дахін, І.Єрмаков, О.Локшина, А.Маркова, О.Овчарук, Л.Паращенко, О.Пометун. Отже, презентованість в директивних та концептуальних документах, наукових працях вітчизняних педагогів свідчить про те, що компетентнісний підхід до навчання стає освітянською реалією.

На підставі міжнародних та національних досліджень в Україні виокремлено п'ять наскрізних ключових компетентностей:

- уміння вчитися

- здоров'язбережувальна
- соціально-трудова
- інформаційна
- загальнокультурна (комунікативна)

Сучасне навчання іноземних мов передбачає оволодіння учнями іншомовним спілкуванням шляхом формування та розвитку міжкультурної комунікативної компетенції та її складових: мовленнєвої, мовної, соціокультурної та стратегічної ланок.

Мовна компетенція включає засвоєння мовного матеріалу на рівні лексики, граматики, фонетики, орфографії як засобу оформлення та розуміння висловлювань у процесі спілкування.

Соціокультурна (соціолінгвістична) компетенція включає вміння враховувати культурні реалії, звичаї, традиції країн, мова яких вивчається, правила вербальної та невербальної поведінки в типових ситуаціях спілкування.

Стратегічна компетенція включає уміння самостійно здобувати, використовувати та оцінювати свої знання.

Мовленнєва компетенція передбачає опанування учнями мовленнєвих умінь у чотирьох видах мовленнєвої діяльності: читанні, письмі, аудіюванні та говорінні, а саме: уміння читати і розуміти писемну англійську мову на матеріалі автентичних текстів різних жанрів; уміння зафіксувати та передати письмово необхідну інформацію; уміння розуміти на слух основний зміст автентичних текстів; уміння здійснювати усне спілкування в типових ситуаціях різних сфер спілкування.

Отже, компетентність, як інтегрований результат індивідуальної навчальної діяльності учнів, формується на основі оволодіння ними змістовими, процесуальними та мотиваційними компонентами, її рівень виявляється в процесі оцінювання.

Dialogue 1.

A: Oh! Tall buildings and hundreds of people are everywhere! Do you live here in the city? B: Yes, I do. I'll never leave it. Life is so interesting here! There are many things to do and

you're never bored.

Dialogue 2.

A: Hi, Tony! I haven't seen you for ages! How are you?

B: I'm quite well, thank you. Sport trainings keep me as busy as a bee. I have to train much as I want to become a famous sportsman.

Dialogue 3.

A: I have written a list of things we need to take for our trip. Would you like to have a look?

B: OK, I think we don't have to take so much clothes. I've listened to the weather re-port; they say it's going to be warm enough.

Dialogue 4.

A: Hello! This is Andrew. May I speak to Ann, please?

B: I'm sorry, Andrew. She is out. Would you like to leave a message for her?

Dialogue 5.

A: I have 'a sweet tooth'. I eat many sweets every day. And what about you?

B: You know, "Tastes differ". I don't like sweets but I often buy an ice cream in the summer and I put sugar in my tea.

Dialogue 6.

A: We are going to write a test in English next week. What kind of tasks do you like better?

B: I like multiple choice tasks because I can guess the correct answer.

Tasks 2, 3

Track 05

After Betty Smith

Task 4

Track 03

Speaker A

I was an accountant at a large firm in the city. I had much work to do. I spent all my time at the computer, even at home. I seldom spent any time with my children because I really had no free time. So I had some problems with my family. I decided to give up my job. We moved to a small cottage in the country. Now I like gardening and my family is much happier because we spend our free time together.

Speaker B

When I was a little girl, I enjoyed making clothes for my dolls. Once I tried to sew a new dress for myself. I was very creative and my dress was really wonderful, so I began to make clothes for my sister and friends. More and more people asked me to make clothes for them. One room in our house I turned into my workshop. Now I employ five people, and I'm happy to have my business.

Speaker C

I used to work as a nurse. It was really a good job but I'm afraid of blood. As I'm good with people and love children, I decided to enter the University and become a teacher. I had to work hard. I attended lectures at the University and had to work at the same time. I was really exhausted. But now I've got a good job and enjoy every minute of it.

Speaker D

I decided to become a singer at the age of four. I took part in different concerts at school. At the age of fifteen I won my first official singing contest. I've already visited many countries and impressed the audience with songs from my new album. People say that I'm beautiful and talented.

TEST 2

Task 1

Track 04

ОЦІНЮВАННЯ.ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ УЧНІВ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ШКОЛИ

Оцінювання — це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня в оволодінні змістом предмета порівняно з вимогами.

Основними функціями оцінювання навчальних досягнень учнів ϵ :

- контролююча визначає рівень досягнень кожного учня, готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителеві відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- навчальна сприяє повторюванню, уточненню та поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;
- діагностико-коригувальна з'ясовує причини труднощів, які виникають в учня в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
- стимулювально мотиваційна формує позитивні мотиви навчання;
- виховна сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

При оцінюванні навчальних досягнень учнів мають ураховуватися:

- характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обгрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість загально навчальних та предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою та доповнюють одна одну.

- Повнота знань кількість знань, визначених навчальною програмою.
- Глибина знань усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань.
- Гнучкість знань уміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих.
- Системність знань усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших.
- Міцність знань тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях.

Названі вище орієнтири покладено в основу чотирьох рівнів навчальних досягнень учнів: початкового, середнього, достатнього, високого. Вони визначаються за такими характеристиками:

- Перший рівень початковий. Відповідь учня фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.
- Другий рівень середній. Учень відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
- Третій рівень достатній. Учень знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь учня правильна, логічна, обґрунтована, хоча їм бракує власних суджень.
- Четвертий рівень високий. Знання учня є глибокими, міцними, системними; учень вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію. Водночас, визначення високого рівня навчальних досягнень, зокрема оцінки 12 балів, передбачає знання та уміння в межах навчальної

Christmas was a wonderful time in Brooklyn. Holiday feelings were in the air, long before it came. The first hint was seeing Mr Morton going around the schools to teach Christmas carols, the first sure sight was the store windows.

You have to be a child to know how wonderful a store window looks filled with dolls and other toys.

The cold still air was full of pine smells and the smell of tangerines; which appear in the stores only at Christmas time. The mean street was truly wonderful for a little while.

There was a cruel custom in the neighbourhood. It was about the trees still unsold when Christmas Eve midnight approached. If you wait until ten, you might not have to buy a tree, because it would be chunked at you. That was literally true.

At midnight poor people gathered where there were unsold trees. The man threw each tree, starting with the biggest one. If a boy didn't fall down under the weight of the tree, the tree was his. Only the bravest boys and other young men were elected to be hit by a big tree. The others would wait until a tree came up that they could stand against. The little kids waited for the tiny trees.

On Christmas Eve when Francie was ten and Neely was nine, mama let them go down to try to get a tree. Francie had chosen her tree earlier that day. She had to stand near it all afternoon and evening, praying that no one would buy it. To her joy it was still there at midnight.

The man took the tree first. Francie and Neely stood at one end of the lane; and the big man with the big tree - at the other end. The man raised the great arms to throw the tree. When he noticed how tiny the children looked at the end of the short lane, the man hesi¬tated.

"Why don't I just give them a tree, and say 'Merry Christmas', and let them go? What's the tree to me? I can't sell it any more this year and it won't keep until next year. But then all the other people would expect to get trees handed to them, so next year no one would buy a tree from me."

Francie saw the man raise and lower the tree. Something dark and heavy was touching her face. Her brother was standing near her with eyes opened widely.

"Had they won the biggest tree in the neighbourhood?" Some of the boys cried: "Hur¬ray!" and the people clapped. The smiling tree man approached saying, "And now get out of here with your tree! It's my holiday present to you. God bless you! And Merry Christ¬mas!"

ДОДАТОК 6

TAPESCRIPTS

TEST 1

Task 1

Track 01

Dialogue 1.

A: Mum! Do you think I should leave this vase on the shelf or put it somewhere else?

B: I think the windowsill is the best place for it. Put it next to the flowerpot.

Dialogue 2.

A: Why weren't you at school last week, Dan?

B: I had the flu. The doctor said I had to stay in bed for a week.

Dialogue 3.

A: Jane! Would you like to go to the cinema on Sunday?

B: I'd love it. But I have to get ready for a test. Haven't you heard that we are having a test on Monday?

Dialogue 4.

A: What happened to your window, Tom?

B: When I was repairing the roof yesterday, I hit it with a hammer.

Dialogue 5.

A: At our lesson in Zoology we were speaking about sharks. They are extremely interesting creatures. Have you ever seen sharks, Tony?

B: I saw them only at an aquarium.

Dialogue 6.

A: Tom, if you need a bike, you can borrow mine. I don't need it today.

B: Oh! Thanks! One of my problems has been solved.

Tasks 2, 3

Track 02

THE CHRISTMAS TREE

програми і не передбачає участі школярів у олімпіадах, творчих конкурсах тощо.

Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові характеристики.

Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

Рівні	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень
навчальних		учнів
досягнень		
I.	1	Учень (учениця) розрізняє об'єкти вивчення
Початковий	2	Учень (учениця) відтворює незначну частину
		навчального матеріалу, має не чіткі уявлення про
		об'єкт вивчення
	3	Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює
		основний навчальний матеріал, може повторити за
		зразком певну операцію, дію
II.	4	Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює
Середній		основний навчальний матеріал, може повторити за
		зразком певну операцію, дію
	5	Учень (учениця) відтворює основний навчальний
		матеріал , здатний з помилками й неточностями дати
		визначення понять, сформулювати правило
	6	Учень (учениця) виявляє знання й розуміння основних
		положень навчального матеріалу. Відповідь його (її)
		правильна, але недостатньо осмислена. Вміє
		застосовувати знання при виконанні завдань за
		зразком.

III.	7	Учень (учениця) правильно відтворює навчальний
Достатній		матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє
		наводити окремі власні приклади на підтвердження
		певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Знання учня (учениці) є достатніми, він (вона)
		застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях,
		намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші
		зв'язки і залежність між явищами, фактами, робить
		висновки, загалом контролює власну діяльність.
		Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності
	9	Учень (учениця) добре володіє вивченим матеріалом,
		застосовує знання в стандартних ситуаціях уміє
		аналізувати й систематизувати інформацію,
		використовує загальновідомі докази із самостійною і
		правильною аргументацією
IV.	10	Учень (учениця) має повні, глибокі знання, здатний (а)
Високий		використовувати їх у практичній діяльності, робити
		висновки, узагальнення
	11	Учень (учениця) має гнучкі знання в межах вимог
		навчальних програм, аргументовано використовує їх у
		різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та
		аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Учень (учениця) має системні, міцні знання в обсязі та
		в межах вимог навчальних програм, усвідомлено
		використовує їх у стандартних та нестандартних
		ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати,
		узагальнювати опанований матеріал, самостійно
		користуватися джерелами інформації, приймати
		рішення

D Started swimming and disappeared.

A	В	C	D

17. What ended the fight?

- **A** The man killed the marlin and all the sharks.
- **B** Santiago stopped trying to kill the marlin.
- C Santiago was defeated.
- **D** Santiago morally won the battle.

A	В	C	D

0	13	14	15	16	17
C					

Task 4

- ♦ In this section you are going to listen to four people talking about the ecosystem.
- For questions (18-25) listen and match the statements to the speakers (A-D).
- ♦ An example (0) has been given.

Track 09

<u>C</u> 0. Talks about abiotic factors in the environment.
18. Suggests what makes a pond shallower.
19. Tells that each organism is a part of a system.
20. Shares how a pond may change in a course of time.
21. Explains how a tree shelters different living things.
22. Clears up what supports the unique population of living beings.
23. Defines the environment's formation.
24. Informs about the Earth's thin shell of life.
25. Touches on the two factors that make up the environment.

0	18	19	20	21	22	23	24	25
С								

Track 08

0. What kind of man was Santiago?

A A man who lived with a wife and a boy.

B A man who was not alone.

C A fisherman who was asked to teach a boy to fish.

D A man who didn't know the craft of fishing.

A	В	C	D

13. What did Manolin do for Santiago?

A Looked after Santiago's food and possessions.

B Passed on his experience to the old man.

C Told interesting stories to the old man.

D Went to the sea with the old man to catch marlin.

A	В	C	D

14. What didn't Santiago do?

A Loved and respected all fish.

B Caught one of the biggest marlins.

C Was silent after he met the strong marlin.

D Talked to the fish after he had hooked it.

A	В	C	D

15. Why did the old man begin to feel pity for the great marlin?

A He knew how old the fish was.

B The fish was strange but not wonderful.

C The fish was not strong.

 $\boldsymbol{D}$ The fish was strong and behaved strangely.

A B C D
----

16. When the marlin fell into the water with a crash the old man.

A Tried to rest a little while.

B Was covered with drops of water.

C Was on the safe side of the boat.

В сучасній системі освіти питання щодо форм, засобів, способів контролю оцінювання результатів навчання учнів є одним із актуальних напрямків під час оновлення структури та змісту освіти. Вектор сучасного підходу до навчання полягає в його практично-діяльнісному напрямку, орієнтування не тільки на засвоєння знань, але і на здібність їх застосування на практиці. При цьому нові форми оцінювання «налаштовуються» не на репродуковану учнем інформацію, а на створений ним самостійно продукт, який в ідеалі має прикладну цінність. Цілком очевидно, що вимоги сьогодення утворюють передумови для розширення й удосконалення існуючої системи оцінки знань - це перший напрямок. А другий напрямок сучасного підходу до навчання передбачає використання технічних засобів у сполученні з тестовою методикою. За визначенням К.Інгекампа «Тестування – це метод педагогічної діагностики за допомогою якого вибір поведінки, що презентує передумови чи результати навчального процесу, повинен максимально відповідати принципам співставлення об'єктивності, надійності та валідності вимірів, повинен пройти обробку й інтерпретацію та бути прийнятним для застосування в педагогічній практиці».Ще на початку 90-х років минулого століття проблемою необхідності проведення стандартизованого надійного валідного й максимально об'єктивного тесту з англійської мови як підсумкового оцінювання учнів приділяли увагу Л.Г.Денисова, В.Н.Сімкін, О.Г.Поляков С.К.Фомочкіна, І.А.Рапопорт, Р.Сельг, І.Соттер та інші.

Застосування тестової методики дозволяє здійснювати кількісний аналіз успішності навчання по різних навчальних групах, що неможливо в рамках традиційної шкільної системи оцінювання. Професійно складений тест дозволяє за короткий проміжок часу перевірити знання великої кількості учнів по повній програмі дисципліни, у той час як традиційні іспити дозволяють проводити тільки вибіркову перевірку знань. Однак простота і технологічність використання тестових процедур сполучається зі значними інтелектуальними й матеріальними витратами, необхідними для його розробки. Для ефективного

впровадження стандартизованих тестів навчальних досягнень у педагогічну практику необхідно розробити й затвердити:

- єдині уніфіковані вимоги до складання тестових завдань;
- стандартні вимоги до тесту як інструментальному засобу педагогічної діагностики (валідність, надійність);
- однакові вимоги до технології тестування;
- однакові вимоги до технології проведення тестування;
- загальні науково-обгрунтовані підходи до інтерпретації результатів тестування.

Таким чином, це дозволить провести порівняльний аналіз результатів тестування й одержати загальну картину динаміки розвитку системи освіти.

Одна із наступних проблем навчання – це підвищення якості освіти, її адаптації до складних життєвих реалій у зв'язку з соціально-економічними процесами, що ускладнилися, інформаційними потоками, при явній нестачі часу на їхнє осмислення, конкурентності у професійній діяльності. Всі ці причини обумовлюють досить високі вимоги до випускників освітніх установ. Як здійснити послідовне зіставлення цілей освіти з досягнутими результатами навчання? Перш за все, щоб розробити систему будь-якого оцінювання (тематичного, підсумкового, державного), вчителю слід розуміти, що саме в діяльності учня він збирається оцінювати. Це, в свою чергу, залежить від того які цілі навчання він ставить, враховувати умови, необхідні для процесу формування певної поведінки, знати критерії та методи вимірювання успішності навчання. Для цього, наприклад, можна скористатися таксономієй Блума/Bloom's Taxonomy(повна назва «Таксономія навчальних цілей Блума » загальноприйнята система цілей навчання , що є основою вибору цілей оцінювання. Вона ϵ простою, доступною, чіткою та ефективною моделлю як для пояснення, так і для застосування цілей навчання, навчальних методів, вимірювання результатів навчання. Найпростіше цю модель можна представити таким чином:

Task 2

- ♦ In this section you are going to listen to an abstract from the novel "The Old Man and the Sea" after Ernest Hemingway.
- ♦ Your task is to decide if the statements (7-12) below are TRUE or FALSE according to what the text says.
- ♦ Mark your answers with an X in the table on the right.
- ♦ An example (0) has been given.

Track 08

- Santiago was not a rich man and lived in a small building that wasn't built properly.
- 7. He taught the boy the craft of fishing because Manolin asked him to do it.
- **8.** September was the month of the great fish.
- 9. Santiago was firm and patient though it was his eighty-fourth day at sea.
- **10.** The marlin changed its direction very often during the three days.
- 11. The fight with the fish was dangerous.
- 12. The sharks even ate the marlin's backbone.

	TRUE	FALSE
0.	X	
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		

Task3

- ♦ Listen to the text "The Old Man and the Sea" again.
- ◆ For questions (13-17) choose and circle the letter of the correct answer (A, B, C, or D) in the boxes on the right. There is always ONE correct answer.
- ♦ An example (0) has been given

D Because he wanted to write down the words.

A	В	C	D

3. Why didn't Bob accept the Dan's invitation?

A His sister is not at home.

B He has to look after the parrots.

C He has to clean the house.

D He is afraid to go to the movie.

A	В	C	D

4. Why is Gilda in the park?

A She likes walking.

B She wants to find her purse.

C She is looking at her purse.

D She lost her new package yesterday.

A	В	C	D

5. What do people do when the river rises higher after a rain?

A Everybody stays at home all the time.

B People don't use their boats.

C People don't leave their houses.

 $\boldsymbol{D}$ Sometimes people leave their houses by boats.

A	В	C	D

6. Why did the girl ask her mother for the pumpkin pie?

A She was hungry.

B She wanted to taste it.

C She wanted to give it to a poor family.

D She liked a poor family.

|--|

0	1	2	3	4	5	6
C						

Когнітивна сфера	Емоційна сфера	Психомоторна сфера
/Cognitive Knowledge	/Affective Attitude	/Psychomotor Skills
1.Знання – здатність	1.Сприймання та	1.Імітація-копіювання,
запам'ятовувати	усвідомлення –	повторення дій
інформацію:факти,	здатність учня бути	внаслідок
принципи, процеси	уважним, уміння	спостереження
	спостерігати	
2.Розуміння – здатність	2.Реагування – ступінь	2.Маніпуляція – дія за
розуміти матеріал, що	активності учня,	інструкціями, що
вивчається	готовність осмислити	зафіксована в
	поданий матеріал	усвідомленому вмінні
3.Застосування – здатність	3. Оцінювання – вміння	3.Контрольована
використовувати засвоєний	добирати ідеї та	свідомість виконання дії
матеріал у нових ситуаціях.	цінності, готовність	самостійно, впевнено,
	відстоювати власну	без інструкцій.
	точку зору.	
4.Аналіз-здатність	4.Селективність-	4.Артикуляція—
структурувати навчальний	здатність виділяти	комбінування,
матеріал.	основне, створення	інтегрування
	власної системи	споріднених умінь,
	цінностей.	уміння узгоджено
		виконувати сукупність
		дій з усвідомленим
		контролем.
5.Синтез-здатність	5.Ініціалізація-вибір	5.Натуралізація
поєднувати окремі частини	моделі поведінки,	(автоматизація)- вміння
знань для отримання	захист власної системи	виконувати сукупність
(створення) цілого, що	цінностей – вищий	дій автоматично, учень
набуває нової якості.	рівень сформованості	має певний досвід
	особистості	

58 15

6.Оцінювання-здатність	
оцінити цінність	
навчального матеріалу,	
виробити власну точку	
зору в рамках поставленої	
мети	

Ще один аспект з проблем якості освіти хотілося б відзначити — використання індивідуального рейтингу як основного показника успіхів у навчанні. Рейтингова (багатобальна) система контролює навчання, народжує змагальність, позитивно впливає на мотивацію учнів, зводить до мінімуму випадковість в оцінюванні. Інтегральність оцінки досягнень учня дозволяє якнайповніше врахувати сучасні підходи до якісної підготовки учнів, застерігає учителів від значної кількості помилок, допомагає організувати процес діагностики й самодіагностики (школярів та учителів). Рейтингова система дозволяє поєднати кількісну оцінку з конкретними навчальними цілями і завданнями, диференційовано оцінювати різні за необхідним рівнем навчання види діяльності школярів. Окрім того, завдяки цій системі, реалізується на практиці ідеї педагогіки співробітництва, встановлення демократичних стосунків учителів та школярів.

Серед інноваційних технологій навчання останнім часом у середніх загальноосвітніх школах поширилась та здобула визнання така технологія як проблемно-модульне забезпечення (ПМЗ) навчального процесу. Модульне навчання це пакет науково-адаптованих програм для індивідуального вивчення що забезпечує навчальні досягнення учнів з різним рівнем попередньої підготовки. Як відомо, однією з відмітних особливостей ПМЗ ϵ функціональноструктурна деталізація навчального процесу, тому методи контролю й оцінки знань школярів мають відповідати дидактичній структурі проблемного модуля. Дослідження з цього питання показали, що використання ПМЗ вдало поєднується з багатобальною системою оцінки (рейтинг).

- 24. Informs about the rights of citizens.
- ___25. Touches on the terms 'dictatorship' and 'totalitarian states'.

0	18	19	20	21	22	23	24	25
В								

TEST 3

Task 1

- ♦ In this section you are going to listen to six people talking in different situations.
- ◆ For questions (1-6) choose and circle the letter of the correct answer (A, B, C, or
   D) in the boxes on the right. There is always ONE correct answer.
- ♦ An example (0) has been given.

Track 07

0. What does Martha think would be better to do in her house first?

- A She's got a big family so she thinks that she would repair her living room first.
- **B** Her family often have meals at home so there is the need to repair a kitchen and a dining room first.
- C She's got a big family so she thinks that another bathroom would be very useful.
- **D** All the members in her family like swimming very much so she thinks that she should build a swimming pool next to her house first.

A	В	C	D

1. Why didn't Olha answer her friend's calls?

- A Because she was at the seaside.
- **B** Because she was ill.
- C Because she spent her holidays abroad.
- **D** Because she lost her telephone.

A	В	C	D

2. Why did the boy listen to the same song so many times?

- A Because he liked the singer.
- **B** Because he wanted to learn the song by heart.
- C Because his tape-recorder was broken.

C To exhibit the painting in one of the galleries in Oxford.

D To send the painting to his friend.

A	В	C	D

16. What did Basil say about the young man in the portrait?

A He resembled the artist.

B He was not beautiful.

C He had black hair.

D He had an intelligent face.

A	В	C	D

17. What does Basil believe about artists?

A Harry understands the artist very well.

B All artists like to paint people.

C An artist shows the feelings of his soul.

D People want to enjoy paintings.

A	В	C	D

0	13	14	15	16	17
C					

Task 4

- ♦ In this section you are going to listen to four people talking about citizenship.
- For questions (18-25) listen and match the statements to the speakers (A- D).
- ♦ An example (0) has been given.

Track 06

$\underline{\underline{B}}$ 0. Says what the citizens of a constitutional democracy are expected to be.
18. Suggests what skills good citizens must develop.
19. Talks about citizen's roles.
20. States how to react to unjust laws.
21. Explains how to be effective citizens and achieve civic values.
22. Clarifies what civil rights protect.
23. Defines the word 'a citizen'.

Важливо зазначити, що існують труднощі, пов'язані з розробкою і впровадженням «рейтингової системи»: складність розробки варіантів завдань, які б врахували всі рівні навченості; домінування письмової перевірки знань над усним опитуванням; надмірна самостійність учнів у навчанні; лібералізація навчальної дисципліни; становлення системи не стільки розвиваючою, скільки тренуючою у виконанні тестів.

Не менш важливим на сьогодні у сучасній школі є метод самооцінювання як складова компетентісного підходу у вивченні іноземних мов. Питаннями саморозвитку особистості опануванням учнями умінь і навичок шляхом упровадження технологій організації процесу навчання пошуками відповіді на питання «Як навчати, як створити умови?», принципами розвивального навчання та самостійно-пізнавальної діяльності займалися такі дослідники як H.I.Кодак, 3.Богун, O.B.Познанська.

Самооцінювання є невід'ємним умінням сучасної людини в процесі пізнання і самопізнання та альтернативним способом оцінки досягнень учнів. Найважливішою метою самооцінювання є підвищення учнівської здатності до саморефлексії, що сприяє зростанню питомої ваги самостійності в організації процесу навчання (самонавчання). Одним з найефективнішим інструментів, що допомагає розвинути в учня здатність до самооцінювання в іншомовному навчанні є Європейське мовне портфоліо. Інноваційна технологія оцінювання, мовне портфоліо, що запроваджується тепер в Україні — це пакет документів, з допомогою яких учні відображають свої досягнення і досвід у вивченні іноземних мов.

Мовний портфоліо ("English Language Portfolio"), розроблений Лінгвістичним Комітетом Ради Європи з метою стандартизації вимог до вивчення, викладання й оцінювання досягнень у галузі вивчення іноземних мов громадянами європейських країн, було презентовано в Україні у 2003 році після опрацювання у 15-ти країнах Європейського Союзу.

Завданням створення Мовного портфоліо ϵ навчити учнів вивчати мови самостійно, протягом усього життя, реально оцінювати власний рівень

володіння мовними навичками і демонструвати їх в тих умовах, де вони будуть працювати або продовжувати навчання.

Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти пропонують три обов'язкових компоненти мовного портфоліо (МП):

- мовний паспорт
- мовну біографію
- досьє

Мовний паспорт ("Language Passport") містить фото, анкетні дані учня, особисту інформацію, критерії оцінювання навчальних досягнень учнів, власну оцінку володіння іноземною мовою відповідно до основних рівнів, визначених загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти –A,B,C.

Мовна біографія ("Language Biography"), яка використовується, щоб установити проміжні цілі, перевірити власні досягнення, зареєструвати значущі етапи мовного й міжкультурного спілкування. Мовна біографія включає: план роботи з предмета на тему (семестр, рік); табель оцінювання вчителем рівня володіння учнем іноземною мовою (який заповнюється у вигляді графіка із вказівкою виду мовленнєвої діяльності, що оцінюється); табель самооцінки учнем власних досягнень, що дає змогу розвивати об'єктивну самооцінку.

Досьє ("Dossier") – це збірка усіх виконаних робіт, які учень вважає цінними для себе і які відображають його досягнення: контрольні роботи, листи іноземною мовою, творчі завдання, проекти, доповіді, а також дипломи, сертифікати, свідоцтва. Відбір може проводитися протягом року або упродовж усіх років навчання.

Європейський мовний портфель виконує поряд з педагогічною також і соціальну функцію. Тобто, в умовах єдиної Європи кожна людина може мати при собі документ, у якому є зафіксований і документально підтверджений той чи інший рівень володіння іноземною мовою, і претендувати у випадку його пред'явлення на освіту чи роботу в тих країнах Європи, мова яких вивчається.

Отже, за допомогою ЄМП спрощується процедура впровадження стандартів оцінювання учнів, в тому числі під час формуючого чи підсумкового тестування,

Task3

- ♦ Listen to the text "The Picture of Dorian Grey" again.
- ◆ For questions (13-17) choose and circle the letter of the correct answer (A, B, C,
   or D) in the boxes on the right. There is always ONE correct answer.
- ♦ An example (0) has been given.

Track 05

0. What was Lord Henry Wotton watching?

- A His friend's cigarette smoke.
- **B** Flowers on the windowsill.
- **C** Smoke and his friend, the artist.
- **D** *The ceiling and a cigarette.*

1	4	В	$\mathbf{C}$	D
			_	

13. Why was Basil pleased?

- A Because his friend was standing in front of the portrait.
- **B** Because the portrait was finished.
- C Because the painting was not finished.
- **D** Because the painting was almost finished.

A	В	C	D
---	---	---	---

14. Which of these facts about Lord Henry is TRUE?

- A He was thirty years old.
- **B** He didn't buy cheap things.
- C He was a well-known artist.
- **D** He worked very hard.

A	В	C	D

15. What was Lord Henry's suggestion?

- **A** To exhibit the painting in one of the galleries in London.
- **B** Not to send the portrait anywhere.

C He cannot guess the correct answer.

D He likes to correct tests.

A	В	C	D

0	1	2	3	4	5	6
C						

Task 2

- ◆ In this section you are going to listen to the episode from the novel "The Picture of Dorian Grey" by Oscar Wilde.
- ◆ Your task is to decide if the statements (7-12) below are TRUE or FALSE according to what the text says.
- ♦ Mark your answers with an X in the table on the right.
- ♦ An example (0) has been given.

Track 05

- 0. The window in the artist's studio was opened.
- 7. Lord Henry Wotton was lying back in a large chair.
- 8. The artist was happy because the portrait was finished.
- **9.** Lord Henry liked to buy expensive paintings.
- **10.** The artist suggested sending the portrait to the best gallery in London.
- 11. The young man in the portrait looked just like the artist.
- **12.** The artist doesn't want people to discover his feelings.

	TRUE	FALSE
0.	X	
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		

які здійснюються відповідно до Загальноєвропейських рівневих стандартів. А головне, школярі вчаться об'єктивно оцінювати свої можливості, знаходити способи подолання труднощів, визначати шляхи досягнення вищих результатів; їхня навчальна діяльність і відповідальність за свою працю стають все більш усвідомленими. Робота з портфоліо розвиває у дітей такі навички як вміння аналізувати виконану роботу, бачити власні успіхи й розуміти причини невдач. Даний метод стимулює учнів свідомо ставитися до вивчення мови, вміти чітко визначати цілі і шукати способи їх вирішення, надає учням можливості проявляти творчість, розвивати свої інтереси, вивчаючи іноземну мову. Абсолютно очевидно, що упровадження мовного портфеля в практику викладання іноземних мов у нашій країні істотно вплине на підвищення якості їх вивчення.

ВИМІРЮВАННЯ ЯКОСТІ ЗНАНЬ УСНОГО МОВЛЕННЯ В УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ

Іноземна мова як навчальний предмет покликана навчити учнів основ практичного володіння мовою, тобто вільному висловлюванню всіма видами мовленнєвої діяльності на обмеженому і відібраному з навчальною метою, але достатньому для розвитку мовних автоматизмів матеріалі. Усне мовлення є засобом спілкування, за допомогою якого відбувається одержання інформації у процесі аудіювання, передання інформації під час висловлювання, обмін інформацією у розмові, тобто в монологічному та діалогічному мовленні. Засвоєний засобом усного мовлення і для вживання в усному мовленні навчальний матеріал пізніше залучається в читання і письмо. Критерії оцінювання навчальних досягнень з іноземних мов за видами діяльності чітко визначені Міністерством Освіти і Науки України. Нас цікавлять нестандартні методи контролю аудіювання та говоріння.

Згідно з «Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти» рівень володіння іноземною мовою учнів середніх загальноосвітніх шкіл на кінець одинадцятого класу відповідає рівню В1+, коли систематизується та

узагальнюється мовний, мовленнєвий та комунікативний досвід учнів. Наближення до реальних умов спілкування відбувається при використанні творчих, проектних, інтерактивних форм роботи та при професійно спрямованому використанні іноземної мови до певної галузі знань.

Отже, якими способами можна перевірити вміння учнів спілкуватися іноземною мовою, які методи використати? Перше за все, учителю важливо знайти якнайбільше варіантів для перевірки та оцінювання усного мовлення. Успіх будь-якої стратегії навчання та отримання високих результатів під час проведення контролю залежить від того, яка тематика цікавить учнів, про що вони читають, що слухають, спостерігають, про що бажають говорити, тобто важлива зацікавленість учнів. Спосіб контролю має підвищувати мотивацію учнів, впливати на організацію сприятливих умов для проведення будь-якого іспиту, підсумкового чи поточного оцінювання, проведення моніторингу тощо.

Наступні приклади з варіантами допоможуть зорієнтуватися та вибрати для конкретної ситуації запитання, що стимулюють розвиток критичного мислення, урізноманітнюють опитування, зацікавлять та вмотивують учнів, оскільки пропонують нетрадиційний, новий підхід до будь-якої інформації.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ (CRITICAL THINKING QUESTIONS)

Summary			
and	Analysis questions	Hypothesis	Evaluation
definition		questions	questions
questions			
What is	How?	Ifoccurs,	Isgood or bad?
(are)?	Why?	then what will	correct or incorrect?
Who?	What are the reasons	happen?	effective or
When?	for?	Ifhad	ineffective?
How	What are the types of?	happened, then	relevant or

D He will never live in the city.

A	R	$\mathbf{C}$	D
		_	

2. What does Tony say?

A He must train much to become a famous sportsman.

B He doesn't like sports.

C Training doesn't take much of his time.

D He is not well because of his trainings.

A	В	C	D

3. What does speaker B say about the trip?

A They are not going to travel soon.

B They have to take much clothes with them.

C The weather will be fine.

D The weather will be cold.

ABCD	A	В	C	D
------	---	---	---	---

4. What problem does Andrew have?

A He doesn't want to speak to Ann.

B Ann is not at home.

C He doesn't want to leave a message.

D He speaks to Ann.

A	В	C	D

5. What does speaker B say about sweets?

A He likes sweets.

B He doesn't buy ice cream.

C He drinks tea with sugar.

D He doesn't drink tea with sugar.

A	В	C	D

6. What does speaker B say about tests?

A He doesn't like tests.

B He likes multiple choice tests.

 20. This person sewed new dresses for dolls and people.
 21. This person had some problems with his family.
 22. This person won a singing contest.
 23. This person turned one room in the house into a workshop.
 24. This person went to many countries.
25. This person studied and worked at the same time.

0	18	19	20	21	22	23	24	25
C								

TEST 2

Task 1

- ♦ In this section you are going to listen to six people talking in different situations.
- For questions (1-6) choose and circle the letter of the correct answer (A, B, C, or
   D) in the boxes on the right. There is always ONE correct answer.
- ♦ An example (0) has been given.

Track 04

0. What does Martha think would be better to do in her house first?

A She's got a big family so she thinks that she would repair her living room first.

- **B** Her family often have meals at home so there is the need to repair a kitchen and a dining room first.
- C She's got a big family so she thinks that another bathroom would be very useful.
- **D** All the members in her family like swimming very much so she thinks that she should build a swimming pool next to her house first.

A	В	C	D
---	---	---	---

1. What does speaker B say about the city?

A He will leave the city soon.

B He is going to stay in the city forever.

C He does not live in the city.

much?	What are the functions	what would	irrelevant?
How	of?	be/have been	clear or unclear?
many?	What is the process of?	different?	logical or illogical?
What is an	What are the	What does	applicable or not
example	causes/results of?	theory A	applicable?
of?	What is the relationship	predict will	ethical or unethical?
What	between?	happen?	What are the
colour?	What is the	What	advantages/disadvantages
How big?	similarity/difference?	ifdidn't	of?
How old?	How doesapply to?	happen?	What are the pros and
How	What is (are) the		cons of?
long?	problem(s)/conflict(s) or		What is the best solution
How	issues?		to the
often?	What are possible		problem/conflict/issue?
What	solutions/resolutions to		What should or should
make?	these problems/conflicts		not happen?
What does it	or issues?		Do you agree or
consist of?	What is the main		disagree?
	argument/thesis of?		What is your opinion?
	How is this argument		What is your support for
	developed?		this opinion?
	What		
	evidence/proof/support is		
	offered?		

СПРЯМОВАНЕ ГОВОРІННЯ / DIRECTED SPEAKING

Select one of the suitable models below and speak on the text according to it.

Describe it. What do you see, hear, feel, smell, taste?

Compare it. What is it like? What is it different from? How is it different /similar?

Associate it. What connections between this and other life situations come to your mind? Have you ever had experience like this?

Analyze it. Why did everything happen? What is the cause, what is the effect? What are the reasons this happened?

Apply it. What conclusion can you make? How can you use this information? How helpful can this information be to you?

Argue for and against it. What do you like/not like about it? What are the main character's good/bad points? How can you persuade that this was the right decision/step/solution?

РОЛЬОВА ГРА / ROLE PLAY

Учні використовують ситуативні діалоги, виконуючи ролі відповідно до певної тематики. Вони отримують певну соціальну роль (учитель-учень, продавець-покупець, лікар-пацієнт тощо)

ЛЕБАТИ / DEBATES

Учитель підбирає тематику для дебатів (питання, що цікавлять учнів та відповідають тематиці вивченого матеріалу). Наприклад, Are computer games useful or harmful to the children? (Topic Hobbies) Клас об'єднується в дві групи, кожна з яких презентує власну точку зору, використовуючи докази та приклади з життя.

Group 1: computer games are useful to children.

Group 2: Computer games are harmful to children.

У групах обговорюється список питань, лексика — все, що буде корисним для доведення даної точки зору. Учитель виступає в ролі ведучого та заохочує пасивних учнів, які не беруть участі в дебатах, ставлячи провокаційні питання. Дебати мотивують учнів, активізують їх говоріння, роблять його наближеним до реального життя, демонструють реальні вміння та навички учнів, отримані в процесі навчання.

C She had to choose her first tree on her own.

D She hoped nobody would buy the tree she liked.

A	В	C	D

16. Why did the tree man hesitate for a moment?

A He didn't want to give the tree to the children.

B The big tree might injure the two children.

C The great tree was too heavy for him to throw.

D He wanted to keep the tree till the next year.

A	В	C	D

17. What was the final result of the story?

A The tree didn't hit the children.

B The trunk hit Francie's brother.

C The tree hit Francie.

D The children received the biggest tree as a present.

A	В	C	D
---	---	---	---

0	13	14	15	16	17
D					

Task 4

- ♦ In this section you are going to listen to four people talking about their occupations.
- ♦ For questions (18-25) listen and match the statements to the speakers (A-D).
- ♦ An example (0) has been given.

Track 03

C	0. This person is good with people and loves children.
	18. This person decided to change to a different occupation
	19 This person worked in hospital

Task3

- ♦ Listen to the text "Christmas Tree" after Betty Smith again.
- ◆ For questions (13-17) choose and circle the letter of the correct answer (A, B, C, or D) in the boxes on the right. There is always ONE correct answer.
- ♦ An example (0) has been given.

Track 02

0. What made people in Brooklyn realize Christmas was coming?

- **A** *The air from outside was fresh.*
- **B** Mr Morton was singing carols around the streets.
- C There were many children near the store windows.
- **D** Mr Morton showed children how to sing carols.

A	В	C	D

13. What custom was popular in the neighbourhood?

- A You had to buy a tree at midnight.
- **B** You had to wait until ten to buy a tree.
- C An unsold tree might be thrown at you.
- **D** You might ask for an unsold tree.

A	В	C	D

14. Why did little children gather where there were unsold trees?

- A To enjoy the custom.
- **B** To get a free tree.
- C To be hit by a big tree.
- **D** To throw away trees in turn.

A	В	C	D
---	---	---	---

15. Why did Francie have to stand near a tree all afternoon?

- A Her mother allowed her to go downtown.
- **B** She had to buy a very big tree.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ АБО КОРОТКЕ МОНОЛОГІЧНЕ ВИСЛОВЛЮВАННЯ / PRESENTATION OR SHORT MONOLOGUE

Учитель заздалегідь продумує певні ситуації, пов'язані з вивченою темою, та пропонує список певних лексичних одиниць: висловлювань, ідіоматичних виразів, слів, конструкцій тощо (на картках). Учням дається час для підготовки. Вони слухають один одного, аналізують висловлювання (слід заздалегідь розробити певну лексику для оцінювання та само оцінювання), оцінюють виступи, вказуючи на досягнення та недоліки. Оцінка вчителя та учнів повинна бути конструктивною. Це приклад лексики, яку учням слід використати під час само оцінювання:

How to evaluate?

- -I think/ In my opinion/ I believe/ I'm sure etc.
- -In general, he/she managed to cope with the task well. He/she covered the topic, showed good command of the language.
- -He/she managed to use many expressions and words from the topic. His/her language was rather poor.
- -He/she showed a good knowledge of the topic because he/she made use of the learned vocabulary.
  - -His/her speech was fluent, rich in idiomatical expressions, sayings, proverbs.
  - -I liked his/her manner of speech/presentation of the topic.
  - -What I didn't like is that....
- -I would advise to ... (pay more attention to grammar/ better learn the vocabulary/ use more words from the topic/ practice pronunciation etc.)
- -He/she made almost no mistakes (many mistakes). His/her grammar was rather good. There were very many mistakes in grammar.
- -His/her pronunciation was perfect/ not very good. He/she made many pronunciation mistakes.

БЕСІДА ЗА МАЛЮНКАМИ, ФОТОГРАФІЯМИ / TALKING ACCORDING TO THE PICTURE

Учитель підбирає малюнки, фото, ілюстрації з журналів, книг, Інтернету. Можна залучити учнів, які гарно малюють. Таким чином, учні беруть участь у підготовці певних матеріалів для опитування, що посилює мотивацію до навчання. Можна описати малюнок за допомогою опорних ключових слів, порівняти два різних малюнки, два однакових, в одному з яких відсутні деякі деталі; два схожих, що відрізняються деякими діями чи деталями тощо. Також можна скласти за малюнками оповідання, казку, зробити опис тощо. Якщо вибираємо такий метод, слід розробити та відпрацювати певний лексичний матеріал, який допоможе учню грамотно скласти опис або порівняння. Наприклад:

- -Both pictures are devoted to the same topic...
- -Both pictures describe/ show/ depict...
- -In the first picture we see...
- -A person in the first picture/ photo...while in the second he/she...
- -Unlike picture one picture two shows...
- -There are ...in picture one but there are no ...in picture two.
- -I think that...
- -In the right-hand corner we see...

In the middle there is...

At the front/ back of the picture...

On the left of the picture...

In the corner...

Доречно використовувати графічні організатори: різні схеми, карти, малюнки, які організовують учнів, виступають наочним планом висловлювання, оскільки учень має всі необхідні деталі перед очима, допомагають сконцентруватися на певних особливостях, основних місцях тощо.

Подібний спосіб контролю говоріння ε дуже ефективним, але потребує певної роботи вчителя.

Task 2

- ♦ In this section you are going to listen to the text "Christmas Tree" after *Betty Smith*.
- ♦ Your task is to decide if the statements (7-12) below are TRUE or FALSE according to what the text says.
- ♦ Mark your answers with an X in the table on the right.
- ♦ An example (0) has been given.

Track 02

- 0. Christmas was not a wonderful time in Brooklyn.
- The first sign of the coming Christmas season was Mr Morton teaching Christmas carols.
- **8.** There was a funny custom in the neighbourhood.
- **9.** The little children waited for small trees.
- **10.** The man threw the large tree without hesitation.
- 11. Tree branches touched Francie's face.
- 12. The children were happy because they had won the biggest tree.

	TRUE	FALSE
0.		X
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		

3. What would June probably do on Sunday?

- A She will go to the cinema.
- **B** She will study for a test.
- C She will take an exam.
- **D** She will get up early.

A	В	C	D

4. What problem does Tom have?

- A He didn't repair the roof.
- **B** He broke his hammer.
- **C** The window is broken.
- **D** The window is painted.

	D	D
$\boldsymbol{A}$	D	υ

5. What does Tony's explanation mean?

- A He saw sharks in the sea.
- **B** He's never seen sharks in the sea.
- C He's never seen sharks.
- **D** He visited an aquarium once.

A	R	$\mathbf{C}$	D

6. What does Tom's response imply?

- **A** He has no problems at the moment.
- **B** He's got only one problem.
- C He doesn't need a bike.
- **D** He has other problems to think about as well.

A	В	C	D

0	1	2	3	4	5	6
C						

ОПИС /DESCRIPTION

Учню пропонують описати певних осіб, речі або події. Можна урізноманітнити цей вид роботи, коли один учень описує, а інші намагаються здогадатися про кого/що йде мова. Цей спосіб доречний для учнів з нижчим рівнем володіння мови.

ПЕРЕКЛАДАЧ / INTEPRETER

Цей метод (має схожі риси з рольовою грою) можна використовувати для перевірки певних тем. Пропонуються певні ситуації, що вимагають перекладача. Учитель заздалегідь готує тексти українською мовою, учні отримують інформацію, яку необхідно перекласти іноземцю. Наприклад, Travelling and tourism (guides). Professions/Employment (a foreign company representative), School (guests from other countries), Country Study тощо.

РОЗВ'ЗАННЯ ПРОБЛЕМ /PROBLEM SOLVING

Учням пропонують певну тему з ключовими словами та проблему, яку слід вирішити. Наприклад, You are in unknown city and have some free time to spend. What would you do?

Problem – solving pattern: main steps

- a. The problem is recognized and stated.
- b. Possible solution is suggested.
- c. The steps in solving the problem are given.
- d. There is proof (there are profs) that the solution is a good one.

Отже, існує велика кількість способів проведення опитування, коли треба проконтролювати не тільки рівень володіння учнем словниковим запасом за певними темпами, знання певних структур, а і вміння формулювати власні думки, висловлювати особисту точку зору та передавати будь-яку інформацію. Так, наприклад, можна запропонувати такий формат тестування говоріння із зразками практичних завдань:

- Презентація /Presentation
- Інтерв'ю / Interview
- Інтеракція /Interaction

висновки

Сучасний етап розвитку освіти в нашій країні можна назвати перехідним. Перехід від традиційних форм освіти до пошуку нових, більш ефективних, потребує створення якісно нової моделі системи контролю, яка б дала змогу об'єктивно оцінювати знання уміння та навички учнів, виключаючи суб'єктивізм.

Контроль та оцінка знань, умінь та навичок учнів ϵ важливим елементом навчально-виховного процесу. При правильній організації він сприя ϵ розвитку пам'яті, мислення та мови учнів, систематизу ϵ їхні знання, сво ϵ часно викрива ϵ прорахунки навчального процесу та служить їх запобіганню.

Перед учителем стоїть завдання так організувати навчальний процес, щоб контроль природно включався в систему навчання як обов'язковий функціональний компонент, який забезпечує його цілеспрямованість та об'єктивність. Для цього треба використовувати не тільки традиційні форми і методи контролю та оцінки, а й ознайомитися з досвідом педагогів-новаторів та результатами їх дослідження і, використовуючи цей досвід, відшукати нові ефективні методики контролю.

У зв'язку з тим, що удосконалення загальної середньої освіти спрямовано на переорієнтацію процесу навчання, на розвиток особистості учня, навчання його самостійно оволодівати новими знаннями, сучасна молода людина об'єктивно змушена бути більш мобільною, інформованою, критично і творчо мислячою, а значить і більш мотивованою до самонавчання і саморозвитку.

У даній роботі розглянуто процес контролю оцінювання успішності учнів через призму компетентісного підходу, що трактується як чинник, котрий сприяє модернізації змісту освіти й доповнює низку освітніх інновацій і класичних підходів, спрямованих на досягнення сучасних освітніх цілей. Поряд із цим особливої актуальності набувають і ті поняття, що розглядаються в площині компетентностей, оскільки, на думку багатьох міжнародних експертів, вони ϵ індикаторами, котрі дозволяють визначити готовність учня-випускника до активного й повноцінного життя.

Спираючись на базові документи, було визначено сутність і завдання контролю в навчально-виховній діяльності школи, зазначені основні функції,

LISTENING

TEST 1

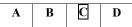
Task 1

- ♦ In this section you are going to listen to six people talking in different situations.
- ◆ For questions (1-6) choose and circle the letter of the correct answer (A, B, C, or D) in the boxes on the right. There is always ONE correct answer.
- ♦ An example (0) has been given.

Track 01

0. What does Martha think would be better to do in her house first?

- A She's got a big family so she thinks that she would repair her living room first.
- **B** Her family often have meals at home so there is the need to repair a kitchen and a dining room first.
- C She's got a big family so she thinks that another bathroom would be very useful.
- **D** All the members in her family like swimming very much so she thinks that she should build a swimming pool next to her house first.

1. What does Mum think her daughter should do?

- **A** Leave the vase on the shelf.
- **B** Put the vase on the windowsill.
- C Put the vase by the flowerpot on the shelf.
- **D** Put the vase into the flowerpot.

A	В	C	D
---	---	---	---

2. Why wasn't Dan at school?

- A His father had the flu.
- **B** He was sick.
- C He was in a bad mood.
- **D** The doctor visited him.

A	В	C	D
---	---	---	---

	room during	presentation.		
	the			
	presentation.			
Time-Limit	Presentation is	Presentation is	Presentation is	Presentation is
	5-6 minutes	4 minutes long.	3 minutes long.	less than 3
	long.			minutes OR
				more than 6
				minutes.
Vocabulary	Uses	Uses	Uses	Uses several (5
	vocabulary	vocabulary	vocabulary	or more) words
	appropriate for	appropriate for	appropriate for	or phrases that
	the audience.	the audience.	the audience.	are not
	Extends	Includes 1-2	Does not	understood by
	audience	words that	include any	the audience.
	vocabulary by	might be new	vocabulary that	
	defining words	to most of the	might be new	
	that might be	audience, but	to the audience.	
	new to most of	does not define		
	the audience.	them.		
Volume	Volume is loud	Volume is loud	Volume is loud	Volume is often
	enough to be	enough to be	enough to be	too soft to be
	heard by all	heard by all	heard by all	heard by all
	audience	audience	audience	audience
	members	members at	members at	members.
	throughout the	least 90% of	least 80% of	
	presentation.	the time.	the time.	

загальні критерії та характеристики оцінювання. Особлива увага була звернена на чотири рівня навчальних досягнень, що зумовили подальші дії в способах перевірки усного мовлення. Окрім того, у світлі сучасних вимог, було висвітлено, узагальнено і осмислено інноваційні підходи та технології з оцінювання успішності навчання учнів: мовне портфоліо, тестова методика, технологія проблемно-модульного забезпечення, метод самооцінювання та рейтингова система. У зв'язку з тим, що останні дослідження в лінгвістиці посприяли кращому розумінню комунікативної ролі мови, це, в свою чергу, змінило акценти у викладанні іноземних мов: від простої передачі знань учителя учням до розвитку вмінь користуватися мовою з метою спілкування. Отже, все це вплинуло на зміни акцентів і в оцінюванні усного мовлення. Здійснюючи контроль говоріння, доцільно використовувати такі види говоріння як презентація, інтерв'ю, опис малюнків, дебати, рольову гру, пояснення, усні повідомлення, підведення підсумків та резюмування, переказування оповідань чи тексту тощо. Таким чином, окрім перевірки володіння учнем словниковим запасом за певними темами, вміння висловлювати власну точку зору та передавати будь-яку інформацію, знання певних структур, ми перевіряємо (контролюємо, оцінюємо) розуміння учня формулювати власні думки та мисленнєві здібності.

Реалії нашого життя і сучасна реформа системи освіти вимагають удосконалювання методології й методики оцінювання особистісних і навчальних досягнень учнів. Розробка проблеми оцінки особистісних досягнень учнів вимагає серйозних теоретичних і прикладних досліджень, ретельного планування й координації дій всіх учасників освітнього процесу.

ЛІТЕРАТУРА:

- 1. Американский английский разговорный язык в диалогах. Сост. .Афанасьева В.-М.:Copyright"standard micro", 1991
- 2. Денисова Л.Г., Сімкін В.Н. Об итоговом контроле обученности иностранным языкам.//Иностранный язык в школе-1995,№2
- 3. Державний стандарт базової та повної середньої освіти. Постанова Кабінету Міністрів України №1392 від 23.11.2011
- 4. Європейське мовне портфоліо: Методичний посібник.-Т.: Лібра Терра ,2008
- 5. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Відділ сучасних мов Страсбург/Наук.ред.укр.вид др.пед.наук проф.С.Ю.Ніколаєва.-К.:Ленвіт, 2003
  - 6. Карпюк О. Європейське мовне портфоліо.//English-2011, №15
- 7. Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень учнів загальноосвітніх закладів (основна та старша школа). МОН України, К.:2010
- 8. Методичні рекомендації про вивчення англійської мови у 2012-2013 н.р. Додаток №1 до листа МОН молодь спорту України від 01.06.2012 №1/9-426
- 9. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 10-11 класи.-К.:2010р.
- 10. Несвіт А.М., Коваленко В.П., Пуха З.Д.. Тестові завдання з англійської мови. К.: Генеза, 2011
- 11. Пометун О.І. Компетентнісний підхід в освіті:світовий досвід та українські перспективи-К.:»К.І.С.», 2004
- 12. Тарасова О.Готуємося до тестування з англійської. Говоріння. К.:Шкільний світ,2008
- 13. Чернецька Т.І. Сучасний урок: Теорія і практика моделювання. Навчальний посібник. К.: TOB» Праймдрук», 2011
- 14. "How I Use Alternative Assessment". Olena Tarasova, English, № 17, 2012, c.6-8

ДОДАТОК 4

Evaluation Criteria

Oral Presentation Rubric: Monologue Speaking

Teacher: _	
Student:	Form:

Category	Excellent	Good	Satisfactory	Poor
Content	Shows a full	Shows a good	Shows a good	Does not seem
	understanding	understanding	understanding	to understand
	of the topic.	of the topic.	of parts of the	the topic very
			topic.	well.
Speaks Clearly	Speaks clearly	Speaks clearly	Speaks clearly	Often mumbles
	and distinctly	and distinctly	and distinctly	or can not be
	all (100-95%)	all (100-95%)	most (94-85%)	understood OR
	the time, and	the time, but	of the time.	mispronounces
	mispronounces	mispronounces	Mispronounces	more than one
	no words.	one word.	no more than	word.
			one word.	
Stays on Topic	Stays on topic	Stays on topic	Stays on topic	It was hard to
	all (100%) of	most (99-90%)	some (89%-	tell what the
	the time.	of the time.	75%) of the	topic was.
			time.	
Posture and Eye	Stands up	Stands up	Sometimes	Slouches and/or
Contact	straight, looks	straight and	stands up	does not look at
	relaxed and	establishes eye	straight and	people during
	confident.	contact with	establishes eye	the
	Establishes eye	everyone in the	contact.	presentation.
	contact with	room during		
	everyone in the	the		

Daily Life / Повсякденне життя

- 1. How important do you think is to give money to those in need? Is it better to give money or teach them skills so that they can help themselves after money is gone? Why? When should we teach and when should we give money? What do you think about celebrities who take part in different charity projects / programmes?
- 2. What influences young people's buying decisions? Would you object to buying goods with smart tags? Why or why not? How do supermarkets / salespeople make us spend more? Do you prefer shopping at supermarkets or small specialized shops and why?
- **3.** Do you think you have a healthy diet? Why (not)? What do you consider a healthy diet? What is your attitude to the vegetarians?
- **4.** What are the worst / best meals you have ever had? Talk about the place, country, and occasion. Do you like food from other countries? What types of food do you like best and why?
- **5.** How do people treat their bodies nowadays? Do you believe that people take enough exercise? Why (not)? If not, how could they be persuaded to exercise more? What forms of exercise are popular among teenagers and adults nowadays? How do they differ and why?
- 6. What do you think makes a healthy diet and a healthy lifestyle? Is your diet / lifestyle healthy? In what way? How can an unhealthy diet affect one's appearance? Do you think some people worry too much about their weigh and wrinkles? Who and why?
- 7. In many countries, the way people eat is changing. Why do you think this is happening? What types of foreign foods are popular in our country? What types of food do you like best and why?

15. Headway/Pre-Intermediate/Video/Student's Book, John Murphy, Episode 3, Oxford English Video

Internet-ресурси:

- 1. www.cpe.int/portfolio Інструктивно-методичні рекомендації із базових дисциплін. Іноземні мови. Додаток до листа МОН України. Вивчення іноземних мов у 2012-2013 н.р. Віртуальний методичний кабінет
- 2. klasnaocinka.com.ua Методичні рекомендації. Іноземні мови. МОН Ураїни
- 3. http://mon.gov.ua Современные педагогические технологии. Кошарська Л.Л.- Методичні рекомендації про вивчення англійської мови у 2012-2013 н.р. Іщенко М.М.
  - 4. sbs-tarasova.kiev.ua Evaluation, assessment, testing. O. Tarasova
- 5. conferences.neasmo.org.ua Наукові конференції. Європейське мовне портфоліо як новітній метод оцінювання навчальних досягнень учнів з англійської мови. Биць Н.М.
- 6. osvita.ua. -Про обговорення проекту Порядку оцінювання навчальних досягнень учнів основної та старшої школи в системі загальної середньої освіти. МОН України

ДОДАТОК 1

ЗРАЗКИ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ЗА ТЕМОЮ "HEALTH, AT THE DOCTOR'S"

PRESENTATION

Topic:" ABOUT MY HEALTH, AT THE DOCTOR'S"

Your friend is late for the medical check up. Explain your friend where to go to have a complete examination. Also mention what each doctor will do (instruction pattern)

Sample answer:

- First you'll have to fill in the form in room 1.
- With the form go to room 3 where the nurse will measure your height and weight.
- After that go to room 4 where the doctor will feel your pulse, test your blood pressure, take your temperature, and listen to your heart and lungs. He will write everything in your medical form.
- Then go to room 5, where the dentist will check your teeth.
- After that go to room 6 where the doctor will examine your eyes, ears, throat and nose.
- Finally go to room 7, where the doctor will draw some blood for a blood test and take a chest X-ray
- At the end go back to room 1 and hand in your medical form. They'll need it to put the results of your tests and X-ray.

INTERVIEW

Topic: "ABOUT PEOPLE'S HEALTH, AT THE DOCTOR'S"

No	Sample questions	Sample answers
1	Why do you think health is	You won't need wealth, you won't do well in
	the most important thing?	your studies, you won't be interested in anything
		if you don' feel well
2	When do you usually	In case you suffer a headache, toothache,
	consult a doctor?	earache, stomachache or if you complain of a

- 7. You have moved to a new residential area. You used to live in a detached house and now you live in a block of flats on the 11th floor. At the moment you are calling to your friend sharing the first impressions of the life in a new place. Tell him / her what positive things of living in the block of houses are and what negative things you are to overcome.
- **8.** Your granny comes to your tiny two-bedrooms flat for winter time. There is no extra bedroom, but the living-room is big enough to share with you. How would you change the furniture in the living-room to meet your needs to work on a computer and to listen to music and granny's needs to watch serials and to have a rest?
- **9.** You have moved to a new flat. Tell your classmates how many rooms there are in your flat, how many bedrooms there are there, if there is a dishwasher in your kitchen, if you have your own room or you are to share it with your sister (brother).
- **10.** Your parents are going to buy new furniture for your flat. Tell your parents about your preferences, ask them to buy a beautiful carpet of your favourite colour and an extra table for a computer.
- 11. There is a famous proverb "An Englishman's house is his castle". What popular saying is used in Ukraine to express the well-known fact? Would you call your house 'a castle'? Why? Why not?

The Description of the Place / Опис місцевості

- 1. What characterizes life in the city and country? Would you rather live in the country or in the city and why? Is your life easier or more difficult than your great-grandparents'? Why (not)? In what ways living in the past preferable to living in the present?
- 2. Describe the place where you live. Are there any special features about it? Are there any landmarks? Are there any sports facilities, places for entertainment? What would you like to change in this place to make the life of its residents better?

9. Is it always a good thing to take risks? What type of person do you think you need to be to take risks? Why do you think some people might not approve of risk-takers? Do you think it is true that men take more risks than women?

The House/Flat We Live in / Будинок. Житло

- 1. Would you rather live by yourself or share a flat (room) being a student? What qualities do you think are important in the person you would choose to share a flat with? What 'house rules' would you make if you were to share a room / flat with someone else?
- 2. Why is there a movement of people from villages to cities and towns nowadays? Which is the best place to: a) raise children; b) run business; c) have a rest and why?
- **3.** What problems can people sharing a flat / house have and why? Give a piece of advice how to resolve and avoid conflicts living together.
- **4.** What is your ideal place in your flat (house)? Why? If you could change one thing in your flat (house), what would it be and why?
- **5.** You are speaking with an exchange student from the English-speaking country. Your house is for a rent. Tell him / her:
  - what kind of house it is;
  - where it is located;
  - what furniture there is;
  - how much it costs to rent.

Give a contact phone number.

- **6.** You are speaking with your friend about a big cleaning of the apartment on the eve of a seasonal holiday. Tell him / her about:
  - general household chores;
  - your usual household chores;
  - how often you do your chores;
  - which of them you like and why;
  - which of them you dislike and why.

		sore throat and a bad cough, if you are running a	
		high temperature, also if you have high or low	
		blood pressure, you should consult a doctor	
3	When you have caught a	Firstly the doctor examines your throat, feels	
	virus or contacted the flu,	your pulse, takes your temperature, then he/she	
	what will the doctor do?	sounds your heart and lungs. If needed he/she'll	
		take your chest X-ray. He/she will also ask about	
		the people I contacted	
4	What will be his/her next	He/she will prescribe some treatment: some pills,	
	step?	tablets or other medicine which you can buy in	
		the chemist's	
5	What can be doctor's	I think he/she'll recommend you to stay in bed	
	recommendations?	until the temperature falls down, follow his/her	
		instructions in taking the medicine	
6	If you don't follow the	You may have serious complications and have	
	doctor's instructions, what	worse problems with health. So the only thing	
	can happen?	you will have to do is to follow his/her advice	
		and recommendations	
7	What can the doctor	The doctor can prescribe tablets, pills and other	
	prescribe?	medicines	
8	Where do people go to buy	They go to the chemist's	
	medicine?		
9	Why can people become	They can become sick when they catch a virus or	
	sick?	a bad cold. If people don't move enough and do	
		exercises, smoke a lot and eat unhealthy food,	
		they can fall ill too	

INTERACTION

In this part students will make up dialogues based on the situation, key-words or pictures.

AT THE DOCTOR'S OFFICE

- (Doctor, regarding his patient) You don't look very cheerful today, Mr. Liss
- I don't feel very well, Doctor.
- What seems to be the trouble?
- Well, for one thing I haven't been sleeping so well. I feel a little tired. I also have some pain occasionally.
- You mean that you have insomnia. You know the best cure for insomnia, don't you? A good night's sleep. Have you tried drinking a little warm milk and eating a few crackers before going to bed?
- Six months ago you told me not to eat anything before I went to bed.
- (Smiling) That just goes to show what great progress medical science has made recently.
- Anyway, it's more the pain in my leg that I have come to see you about. I haven't slept well for years, so I am used to that. But this pain has been bothering me a good deal lately. It's not a steady pain. It comes and goes. It is in my right leg. O you think it might be a little rheumatism?
- It might be rheumatism, neuritis, arthritis, poor circulation, kidney trouble, heart trouble any number of things. It is hard to say what it is without first giving you a series of tests. How do you feel in general? You say that you are tired. How is your appetite? Do you eat well?
- Very well.
- You seem a little overweight. Maybe you eat too much and exercise too little. Could that be the case?
- Naturally, I'm not as active physically as I used to be. I'm at my office all day long. I have my own business, and I work pretty hard at it.
- I suspect maybe you work too hard at it. Take off your coat and roll up your sleeve, please. I want to check your blood pressure. How old are you, Mr. Liss –about fifty?
- I'm fifty-two.

Speaking

Орієнтовні завдання для перевірки рівня сформованості умінь говоріння A Personality / Особа та її характеристика

- 1. How would your best friend describe you? Do you like it? Do you agree or not with his / her description and why? Do you have a nickname, if yes comment on it? Do you give (like) nicknames? Why (not)? If you were asked to associate yourself with a tree, fruit, animal, flower, colour, etc what would it be and why?
- **2.** Have you got a good memory? How would your life be different if you had an amazingly good/bad memory? What things would be difficult if you lost your memory? Is it possible to improve your memory? How?
- **3.** Discuss the three main qualities that you feel are needed to achieve success in our society. Explain why. Do you have all these qualities, if not what are you going to do to develop them?
- **4.** How important are clothes to you and why? What influences your choice? What do people say about themselves through their choice of clothes? Is there too much pressure on young people to wear name brands?
- **5.** Speak about all the people who have influenced your development as a person. What did they contribute to your personality? Was their influence always positive? How old were you when their influence was felt?
- **6.** Talk about the ways you choose your friends. What character traits do you consider as essential ones? What similarities and differences between you and your friend do you find?
- 7. What are the characteristics that contribute to the first impression people make? Which are the most important when you meet: a new colleague, a neighbor, a teacher, a girl-friend / boy-friend. Give your reasons.
- **8.** Are you someone who gets stressed easily? What things make you stressed and why? How do you feel when you are stressed? Who or what do you rely on most in times of need and why? What are the most effective ways to relax (for you)?

9.Group Work

Discussion.

HO(5)

- 1. What medical facilities are offered at your local clinic?
- 2. What are the advantages of the Health System of Ukraine?
- 3. What are the disadvantages of the Health System of Ukraine?
- 4. Can you list six things which might be found in a first-aid kit?

  (antiseptics, bandages, anaesthetics, sedative, sorbents, thermometer)

- (Doctor, testing blood pressure) Your blood pressure is slightly above normal
   but nothing to worry about. Have you ever had any trouble with your heart –
   any shortness of breath? Any dizziness after climbing stairs?
- No, I've never had any trouble of that sort.
- How long have you had these pains in your leg? You say the pain comes and goes. Would you say that you feel it more in the joints or in the muscular part of your leg?
- I believe it is more in the joints. I've had it now for about three months. At first I felt it more in my knee, then later it moved down into me ankle.
- Does your knee or ankle swell?
- I believe they swelled a little. I didn't notice particularly. I know they were sore to the touch. Generally, it is a steady ache that I feel, but sometimes it is more like a series of sharp pains.
- It sounds to me like the beginning of a little arthritis. I don't think it is anything serious, but you naturally have to be careful. You should avoid getting chilled. Don't get your feet wet, and stay out of drafts. You should also try to get a little more rest and to build yourself up in general. I'll give you some tablets that will help you. However, I want you to be sure to get in touch with me every two or three days to let me know where you feel any particular reaction. The pills are something new and rather potent. You take only one a day.
- Shall I come to your office or can I just telephone you?
- You can telephone me. However, I'm giving you only enough pills to last you three weeks. Then you'd better come in again to see me. If there has been no improvement, I will give you some further tests. In the meantime, try to take it easy. Don't work so hard. In the matter of sleeping you can do a great deal to help yourself. Try going to bed every night an hour earlier than usual. Read or do something relaxing each evening in order to take your mind off your business and your personal problems.
- I'm glad you think it's nothing serious.

- These things are not serious if you catch them in time. But you must also learn to take care of yourself. You are a man of fifty-two years of age. You can't work as hard as you used to do. Take it easy. Otherwise one day you may find yourself in a wheel-chair all crippled up with arthritis. That's not a very happy prospect – is it?

7. Group Work

Interview. Choose a question for the next group to answer it.

HO (4)

- 1. Why do you think health is the most important thing?
- 2. When do you usually consult a doctor?
- 3. When you have caught a virus or contacted the flue, what will the doctor do?
- 4. What will be his/her next step?
- 5. What be doctor's recommendations?
- 6. If you don't follow the doctor's instructions, what can happen?
- 7. What can the doctor prescribe?
- 8. Where do people go to buy medicine?
- 9. Why can people become sick?
- 8. Group Work.

Proverbs, idioms and stock phrases (стереотипні вирази): Say as many as you can.

A sound mind in a sound body

The early bird catches the worm

What cannot be cured must be endured

Health is better than wealth

An apple a day keeps the doctor away

Under the weather - бути хворим

White as a sheet - блідий як полотно

Ask after someone - запитувати про чиєсь здоров'я

Run down - в поганому стані

Keep well!- Будьте здорові!Alive and kicking- Живий-здоровий

Long live you! - Многая літа!

Long may you live to enjoy it! - Живіть довго та щасливо!

Feel your age -Відчути тягар років

ДОДАТОК 2

ray in the medical form

6. Group Work.

Word families. Put these words in the correct columns. Name the illness, give the treatment and say what specialist you should visit

HO(3)

illness	treatment	specialists
a cold	stay at home	physician
a rash	keep warm	dentist
tablets	stay in bed	pediatrician
an injection	go to hospital	allergist
a sprain	take an aspirin	surgeon
eye drops	pills	ophthalmologist
a sling	ointment	psychiatrist
a sore throat	mixture	cardiologist
an infection	vitamins	dermatologist
medicine	put a bandage	endocrinologist
a cough	go for an X-ray	
a bandage	take one spoonful	
earache	every 4 hours	
a broken ankle	false teeth	
a plaster	leeches to suck	
quinsy	the blood	
toothache	herbal medicines	
stomachache	penicillin	
	anaesthetics	
	operation	
	tooth pull out	
	glasses	
	test eyes	

Конспект уроку за темою « AT THE DOCTOR'S»

Speaking

Theme: At the Doctor's Grade: pre-intermediate

Materials for the lesson: video, text, cards, HO

Objectives: the students will be able to improve speaking skills, to enrich their vocabulary on the topic, to practice expressing opinions, personal attitude

Procedure:

- I. Introduction
- 1. Greeting.
- 2. Aim: The theme of our lesson is "At the Doctor's". By the end of the lesson you'll be able to speak on the theme, express your opinion, come to know the new words and expressions, have a virtual experience while visiting a doctor.
- 3. Warming- up: T: From your own experience, can you tell us what are the main symptoms and remedies for colds and flue?

Symptoms: Remedies: shivering paracetamol sore throat keeping warm

aching body homeopathic medicine

high temperature vitamin C headache aspirin

sneezing
coughing
II. Main Part

1. Read the text about medicine in the past and answer the questions:

Medicine in the Past

When people visited a doctor two hundred years ago in Europe, they had a very painful experience. For many illnesses, doctors used to "bleed" their patients. They used leeches, small animals which bite the skin and suck the blood. They did this

because they thought that illness was caused by "bad" blood. Germs, which caused different illnesses, were discovered only in the nineteenth century.

As well as bleeding patients, doctors used to give many herbal medicines, which were often more successful. However, before the discovery of penicillin, you could die if even the smallest cut became infected. Also, before the nineteenth century, there were no anaesthetics. This meant that during major operations many people died from the pain shock.

Those who had a toothache went to a barber to have their tooth pulled out, as there were no dentists. Very few people had their own teeth by the time they were old, though false teeth were made for some rich people.

Glasses were first invented by Arab and Persian doctors and many towns had shops which sold them. However, people did not have their eyes tested and used to try on glasses until they found a suitable pair.

- a) Why was the experience of visiting a doctor so painful?
- b) Did the doctors use herbal medicines?
- c) Were there dentists?
- d) Who invented glasses?
- 2. Watch a video and answer the questions:
- 1. Who suggested what for Helen? (Section 1)
- 2. What do you think: (Section 2)
  - -Why does Helen wait for Matt to leave the house?
  - -Why is she staying at home?
  - -What is she watching on TV?
  - -Why does she put everything away when she hears Jane?
- 3. Reproduce the dialogue between Jane and Helen (Section 3)
- 4. Can you complete what Simon says? (Section 4)

Pair Work

3. Complete the dialogue between a doctor and a patient with these words:

HO (1)

aches sneezing got

```
felt
              going to
                             eat
for
              terrible
                              have(2)
              drink
                              headache
must
Hello. How...I help you?
...you...a temperature?
How long ... you ... like this?
I'm ...give you some tablets. I ...you to go to bed for two days. You ... keep
warm, ...plenty of liquids and ...lots of fruit.
Well, I feel ... I've got a ..., I keep ... all the time, and my whole
Body...
Yes, I think so.
```

want

cough

can

Thank you, doctor.

...about three days.

Answer: Hello. How can I help you? Well, I feel terrible. I've got a headache. I keep sneezing all the time, and my body aches. Did you have a temperature? I think so. How long have you felt like this? For about 3 days. I'm going to give you some tablets. You must keep warm, drink plenty of liquids and eat lots of fruit. Thank you, doctor.

5. Pair Work

Your friend is late for the medical check up. Explain your friend where to go to have a complete examination. Also mention what each doctor will do. Use expressions:

HO (2)

measure the height and weight	check the teeth
take the temperature	examine the eyes, ears, throat and
nose	
feel the pulse	draw some blood for a blood test
take a chest X-ray	listen to the heart and lung